

Kultura idatzia sortzea eta babestea, adimen artifizialaren aroan

CEDROren bost proposamen, hurrengo legealdirako

Egileek eta editoreek funtsezko lana egiten dute, oso garrantzizkoa gure gizartean kultura, heziketa, zientzia eta ekonomia garatzeko. Sektore editorialak ezagutza sortzen du, gure kultura-aniztasuna aberasten du, eta kalitatezko edukiak eskaintzen dizkie herritarrei, informazioa izan dezaten, trebatu daitezen eta beren jarduerak aurrera eraman ditzaten.

Aurrerapen teknologikoei eta adimen artifizialaren zabalkundeak sortutako egoera berrian, aukera eta arrisku berriak agertu dira egile eta editoreen jarduerarako nahiz informazioa eta jakintza eskuratzeko, eta oso aintzat hartu behar ditugu, baldin eta egile-eskubideak, kultura idatziaren iraunkortasuna eta gizartearen aurrerabidea bermatu nahi baditugu.

Hala, berrikuntza teknologikoa, kulturarako eta ezagutzarako sarbidea nahiz jabetza intelektualeko eskubideen benetako errespetua uztartuko dituen esparru baterantz jo behar dugu, egile eta editoreek berme osoz jarrai dezaten sortzen eta argitaratzen.

Berrikuntza teknologikoa

+

Kulturarako eta ezagutzarako sarbidea

+

Jabetza intelektualarekiko begirunea

Horretarako, bost jarduera-ildo proposatzen ditu CEDROk:

01

Adimen artifizialak egile-eskubideekiko ardura izatea

HELBURUA

Adimen artifizialeko ekosistema lehiakorra, gardena eta egile eta editoreen eskubideekin bateragarria sortzen laguntzea.

Adimen artifizial berritzailea, lehiakorra eta hura garatzeko edukiak sortzen dihardutenen eskubideekiko arduratsua bultzatu behar du Espainiak. Horregatik, zera proposatzen dugu: legez ziurtatzea adimen artifizialeko ereduak garatzean eta ustiatzean egile-eskubideak errespetatzen direla, mekanismo eraginkorrak ezarri obren erabilera baimentzeko eta, hala dagokionean, ordaintzeko, bai eta erabileraren gardentasuna eta trazabilitatea ziurtatzeko ere.

02

Administrazio publikoek benetan betetzea egile-eskubideak

HELBURUA

Egile eta editoreen eskubideen gaineko segurtasun juridikoa, gardentasuna eta begirunea sendotzea arlo publikoan.

Administrazio publikoek eredu izan behar dute egile-eskubideak errespetatzen, eta gizarteak ere eskubide horiek bete ditzan sustatu behar dute. Horregatik, zera proposatzen dugu: legez bermatzea sektore publikoak gardentasunez erabiliko dituela obra editorialak eta, hala dagokionean, titularren baimenaz arituko dela eta eman beharreko ordainak emango dizkiela.

03

Jabetza intelektualaren arloko prestakuntza inklusiboa

HELBURUA

Eduki editorialak legearekin bat etorrira partekatzei eta erreproduzitzeko ezagutzak ematea ikasle, irakasle eta profesional publikoei.

Hezkuntza da sorkuntzarekiko ardura duen gizarte bat eraikitzei tresnarik onena. Horregatik, zera proposatzen dugu: jabetza intelektualari buruzko prestakuntza txertatzea, ikuspegi zorrotz eta pluraletik, ikasleen hezkuntza-curriculumetan, irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntzan eta enplegatu publikoen trebakuntza-programetan.

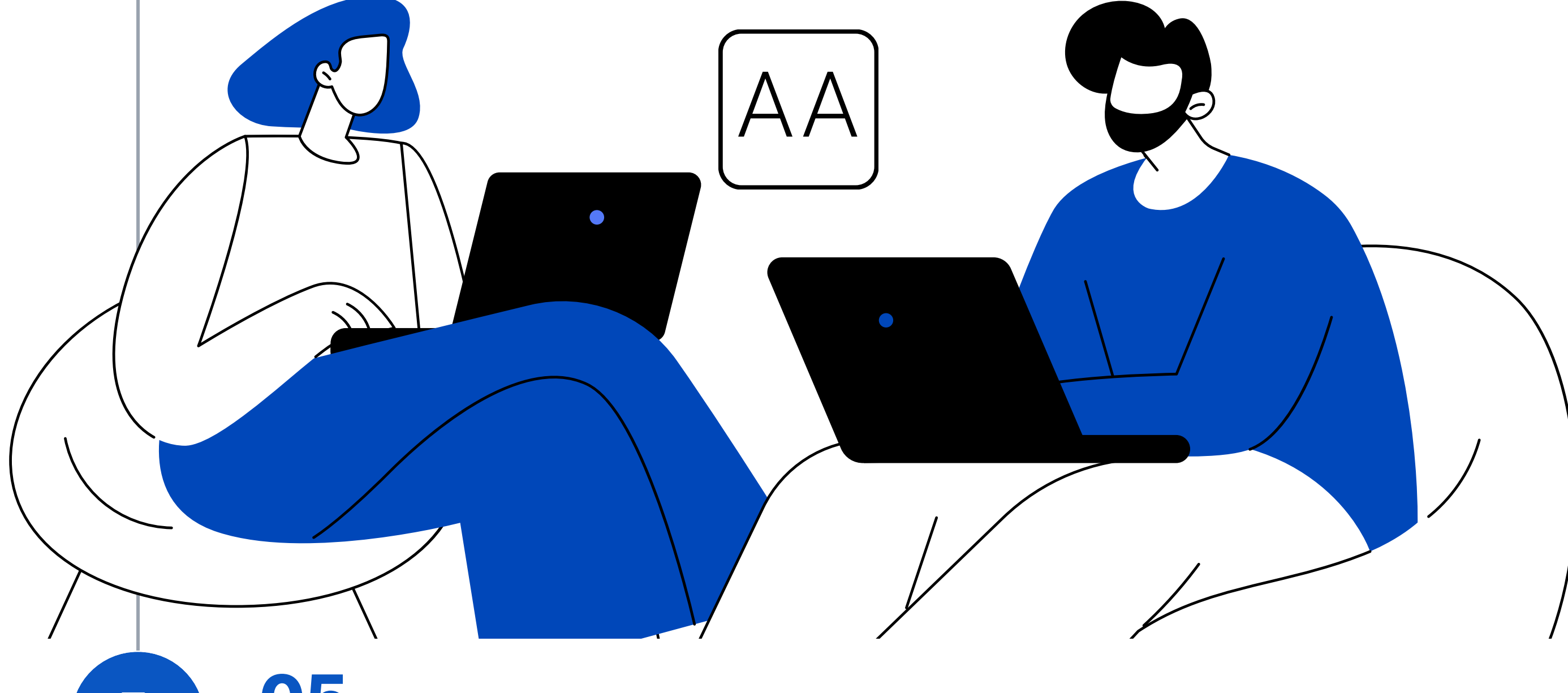
04

Gizartea giza sorkuntzak duen balioari buruz sentsibilizatzea

HELBURUA

Herritarrek sorkuntzaren balioa aitortzea, haren titularren eskubideak errespetatzea eta kulturak gizartea garatzeko zer-nolako garrantzia duen ulertzea.

Teknologia-garapenaren eraginez, inoiz baino beharrezkoagoa da giza sorkuntzaren balio kultural, sozial eta ekonomikoa aitortzea. Horregatik, zera proposatzen dugu: sentsibilizazio-kanpaina publikoak antolatzea, egile eta editoreek gizarteari egiten dioten ekarpena nabarmentzeko, haien eskubideak errespetatu daitezkeen sustatzeko eta agertoki digital berrian herritarrei giza sorkuntza bereizten eta aintzat hartzen laguntzeko.

05

Urtero txosten bat egitea egile-eskubideak betetzei buruz

HELBURUA

Sortzaileen eskubideak zer neurritan betetzen diren aztertzea eskubide horiek erabiltzen edo berrerabiltzen diren esparru guztietan.

Urtero egile-eskubideak betetzei buruzko txosten bat lantzea eta argitaratzea proposatzen dugu, jabetza intelektualaren babesa benetan zer egoeratan dagoen jakiteko, gabeziei eta hobekuntza-arloei antzemateko eta gomendioak formulatzeko, egile eta editoreen eskubideen errespetua areagotzeki eta eskubideak benetan aplikatzeki begira.

CEDRO

